

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

KNIHOVNA UP

Výroční zpráva za rok 2012

Olomouc, květen 2013

Zpráva o činnosti Knihovny UP 2012

Hlavní činností Knihovny UP (KUP) je kvalitní informační zabezpečení vědy, výzkumu a studia prostřednictvím knihovnických a informačních služeb.

Základem informačního zabezpečení je:

- nákup tradičního knihovního fondu (knih a časopisů),
- jeho katalogizace v souborném katalogu univerzity,
- nákup přístupů do elektronických informačních zdrojů (EIZ),
- budování katalogu knihovních dokumentů a katalogu závěrečných prací.

Za hlavní knihovnické služby je možno považovat elektronickou výpůjčku.

Klasické knihovnicko-informační služby podporují elektronické služby, což je především zabezpečení přístupu k EIZ, které jsou umístěny na portálu (<http://ezdroje.upol.cz>). Portál byl v průběhu celého roku aktualizován.

Uživatelé KUP mohou pracovat na 862 studijních místech v devíti pracovištích, která jsou součástí KUP. Jedná se o Ústřední knihovnu, Britské centrum a knihovny na Cyrilometodějské fakultě, Fakultě tělesné kultury, Lékařské fakultě, Právnické fakultě, Přírodovědecké fakultě a Fakultě zdravotnických věd. Od května 2012 začala probíhat rekonstrukce v části Pedagogické fakulty, byl tedy přerušen provoz studovny na této fakultě.

V rámci výzvy 4.3 OP VaVpI byl roce 2012 získán projekt Natura, který kromě zajištění přístupu k elektronickým informačním zdrojům pro přírodovědné obory umožní také modernizaci technologické infrastruktury knihovnicko-informačních služeb KUP. Knihovna se v rámci stejné výzvy připojila k pěti dalším projektům jiných vysokých škol.

V roce 2012 se zaměstnanci KUP zúčastnili práce v rektorátních i fakultních projektech financovaných z těch evropských strukturálních fondů, jejichž činnost byla zahájena.

V příložené zprávě jsou podrobně popsány všechny aktivity, které se uskutečnily v jednotlivých součástech KUP v roce 2012.

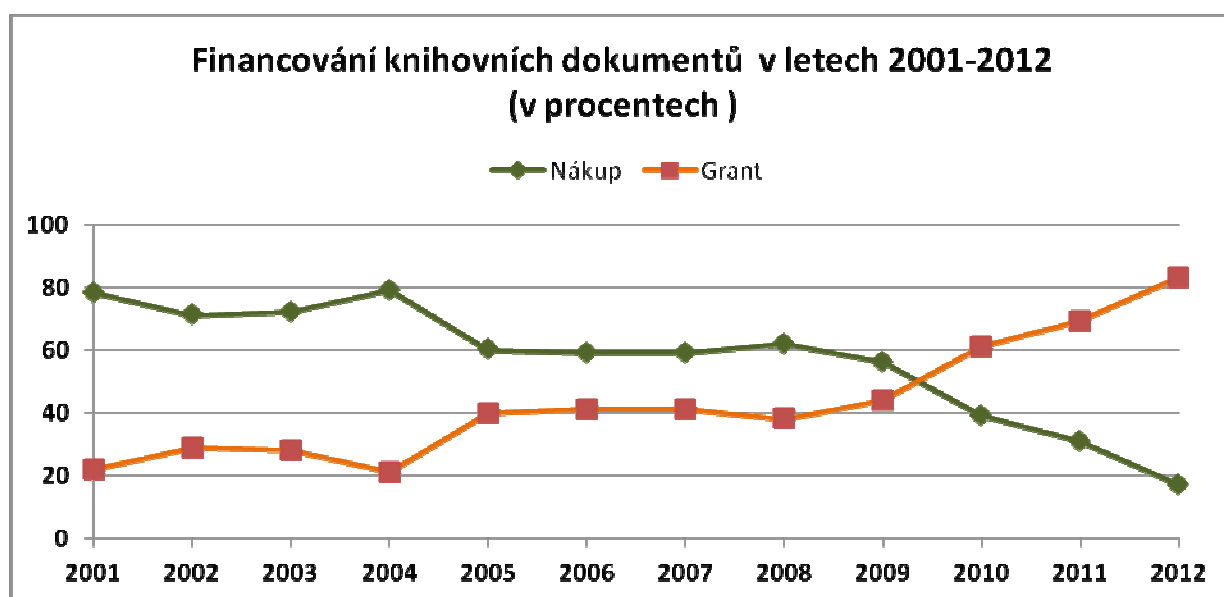
Oddělení doplňování fondu

V roce 2012 proběhla v oddělení celá řada personálních změn. V srpnu odešla do důchodu vedoucí paní Zdenka Šuldová. Vedoucím se stal Antonín Pokorný, na jehož místo od září nastoupila nová zaměstnankyně Petra Frycová. V říjnu odešla Lenka Trlicová. Protože její pracovní pozice nebyla prozatím obsazena, rozebrali si její pracovní agendu ostatní pracovníci oddělení. I přes tyto personální změny nebyla činnost oddělení nijak vážně narušena.

Akvizice neperiodických knihovních dokumentů

Výše finančních prostředků přidělených na nákup knihovních dokumentů oproti předchozímu roku mírně klesla a dostala se tak pod úroveň roku 2001. Prudce ovšem narostl počet dokumentů kupovaných z grantů. Celkový objem grantových financí vzrostl téměř dvakrát. Největší podíl na tomto objemu má projekt POMEZÍ, ze kterého bylo nakoupeno velké množství knih.

Rok	Knihovní dokumenty financované z rozpočtu UP (Kč)	%	Knihovní dokumenty financované z grantu (Kč)	%
2001	1.147.204,-	78	322.975,-	22
2002	1.344.948,-	71	557.284,-	29
2003	1.377.595,-	72	526.651,-	28
2004	1.657.364,-	79	449.555,-	21
2005	1.494.738,-	60	1.009.641,-	40
2006	1.828.450,-	59	1.248.451,-	41
2007	1.930.562,-	59	1.333.922,-	41
2008	1.849.689,-	62	1.118.516,-	38
2009	2.298.345,-	56	1.830.462,-	44
2010	1.497.363,-	39	2.333.179,-	61
2011	1.205.046,-	31	2.713.312,-	69
2012	1.111.756,-	17	5.258.149,-	83

Knihovna UP také obdržela několik darů, z nichž největší je pozůstalost po paní Viole Fischerové.

Akvizice periodických knihovních dokumentů

Během měsíce září proběhlo výběrové řízení na dodavatele zahraničních titulů periodik. Do soutěže se přihlásili tři zájemci, z nichž vzešla vítězně firma Suweco, se kterou tedy bude Knihovna UP další tři roky pokračovat ve spolupráci.

V porovnání s předchozím rokem došlo k navýšení částky investované do předplatného periodických dokumentů o cca 500 000. I přes tento fakt ovšem došlo ke snížení celkového počtu objednávaných titulů o cca 200 titulů.

Zpracoval Mgr. Antonín Pokorný

Oddělení zpracování fondu

Oblasti činnosti v roce 2012

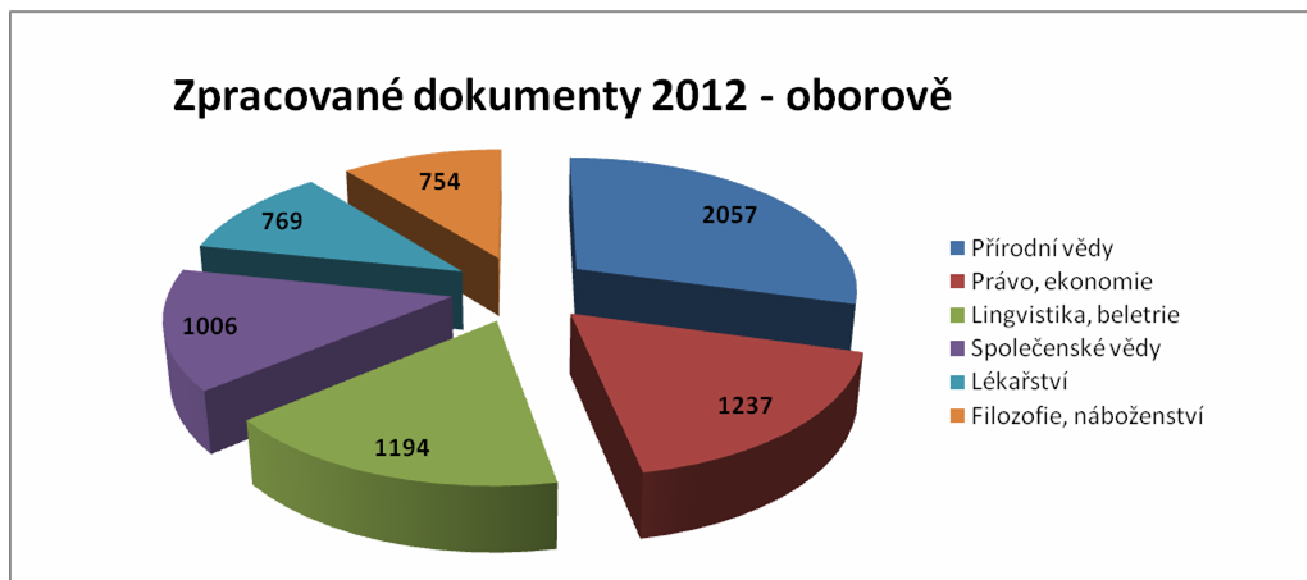
Oddělení zpracování fondu prošlo v tomto roce zásadními (nečekanými a neplánovanými) personálními změnami. Odešli jak jmenná redaktorka S. Dopitová (na mateřskou dovolenou), tak věcný redaktor J. Mazal (zastupovat vedoucí na mateřské dovolené M. Všetickovou v KPřF). V květnu 2012 přestoupila z KLF E. Riedingerová, která odešla v prosinci 2012. V září byla přijata Z. Kokošová. Na všechny pracovníky OZF tyto změny dopadly jak z pracovního, tak osobního hlediska. Bylo třeba vyřešit zastoupení jmenného a věcného redaktora a současně zpracovávat dva nové katalogizátory, to vše při velkém počtu zpracovávaných dokumentů (projekt Pomezí aj.). Jmenným redaktorem se po dobu mateřské dovolené S. Dopitové stala paní T. Krejzová, funkci věcného redaktora prozatímně převzala vedoucí oddělení H. Sedláčková. Naštěstí všichni stávající pracovníci pochopili vzniklou složitou situaci, přijali nové kolegy i zvýšené nároky v této souvislosti na ně kladené a kvalita i kvantita práce oddělení jako celku splňovala stejně vysokou úroveň provedení, jako v předchozích letech.

Statistické údaje:

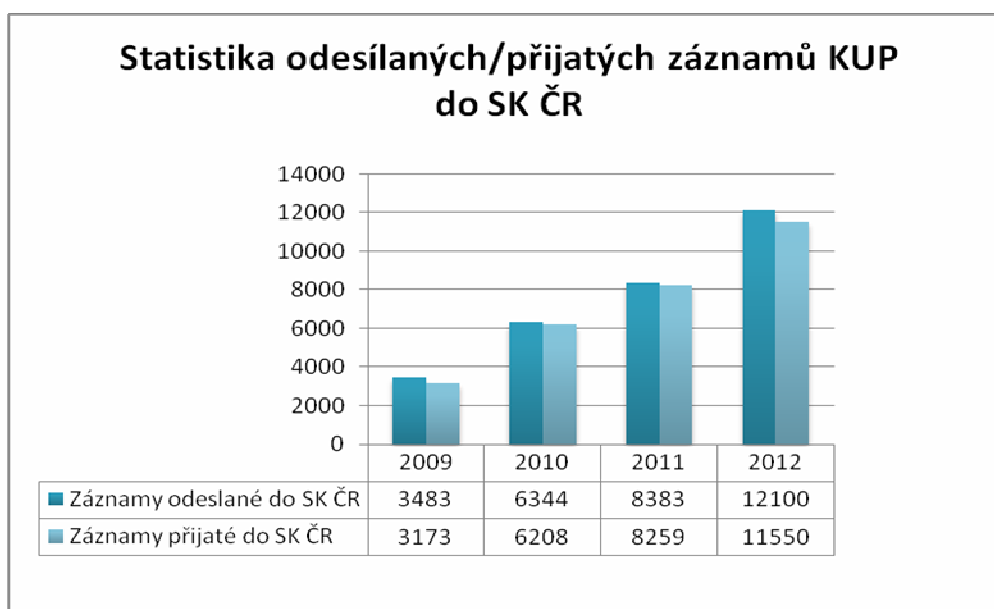
- V roce 2012 byl dvěma pracovnícím OZF schválen Grant z MK ČR-VISK9 na harmonizaci jmenných autorit KUP s autoritami NK v Souborném katalogu ČR a díky tomu se podařilo sladit a odeslat cca 3.000 jmenných autorit (v r. 2011 bez grantu desetin - 300).
- Díky zavedení politiky fakultních dislokací se daří zpracovávat knihy z grantů jednotlivých kateder a vystavit je tak v souborném katalogu KUP.
- Použili jsme metodu Konspektu pro získání představy o věcném profilu zpracovaného fondu - nejvíce dokumentů v roce 2012 bylo zpracováno z přírodních věd, následovala právo a ekonomie, dále lingvistika a beletrie, pak společenské vědy a lékařství (viz graf č. 1).

- Zvýšili jsme opět roční počet odeslaných a přijatých záznamů do SK ČR na celkových 11.550, což je navýšení o cca 3.300 záznamů v porovnání se záznamy odeslanými v roce 2011. Celkem bylo přijato do SK 29.193 záznamů, z toho jsme v nadpoloviční většině vlastníky záznamu (vyhotovíme záznam jako první a je vystaven na stránkách SK ČR, ostatní knihovny se k němu připojují). Úspěšnost přijetí se pohybuje kolem 96-99 % (graf č. 2 a 3).

Graf č. 1

Graf č. 2

Zpracovala Mgr. Helena Sedláčková

Oddělení ochrany fondu

Oddělení ochrany fondu KUP tvoří tým deseti zaměstnanců, kteří pracují ve třech relativně samostatných, pracovně propojených úsecích: informací a šatny, vlastní ochrany knihovních fondů a distribuce a skladů.

Úsekem informací a šatny prošlo v roce 2012 - 282 705 uživatelů knihovny. V tomto roce nebyly zaznamenány krádeže v šatních skříňkách a došlo také k poklesu pokusů o krádeže knih. Dlouhodobě přetrvává problém s nefunkčním propojením zabezpečovacího zařízení knihovny (tzv. brány), umístěného při vstupu na schodiště k volnému přístupu k fondům knihovny, se vstupními dveřmi do prostor ústřední knihovny. Po zániku firmy, která stávající systém instalovala, se doposud nepodařilo technikům CVT po poruše systém znovu plně zprovoznit.

Úsek ochrany knihovního fondu provedl pravidelnou revizi knihovního fondu umístěného ve volném výběru ústřední knihovny, bylo zaznamenáno 100 ztracených položek, 1914 knihovních jednotek bylo protokolárně odepsáno z důvodů tematické zastaralosti, opotřebovanosti nebo přebytečné četnosti.

Do úseku ochrany knihovních fondů patří problematika distribuce knihovního fondu, ve které přetrvávají problémy personálního rázu a je pokryta pracovním úvazkem 0,75. Z důvodu zkvalitnění práce úseku se jeho stávající menší funkčnost bude v roce 2013 řešit přijetím nového pracovníka na celý úvazek.

Se zavedením systému Magion pro distribuci a archivaci pošty pro KUP (univerzitu) jsou pracovníci úseku ochrany knihovních fondů, pod které spadá i poštovní agenda, pod silným časovým tlakem, neboť s přijetím systému Magion se časový úsek pro práce s poštou zvýšil minimálně o padesát procent, což velmi silně negativně ovlivnilo rozsah a kvalitu prací v oblasti ochrany knihovního fondu ústřední knihovny.

Novou knižní vazbou dodavatelskou cestou bylo opatřeno 375 knihovních jednotek, drobné opravy poškození byly řešeny svépomocí pracovníky oddělení.

Digitalizačními pracemi prošlo 67 knihovních jednotek.

Na úseku skladů v současnosti pracují čtyři zaměstnanci, kteří zajišťují výpůjční služby ze skladového fondu (14.673 vypůjčených knihovních jednotek), provádějí pravidelné přesuny a posuny knihovního fondu, vyčleňují knihy a časopisy pro vazbu a zařazení do čekacích odpisových protokolů, fyzicky i systémově slučují stávající fond, provádějí drobné opravy poškozeného fondu a jmenně a předmětově fond katalogizují. Zkatalogizováno (včetně opravy katalogizačních záznamů) a novými signaturami bylo opatřeno 6.148 záznamů.

V majetku oddělení ochrany fondů je 17 počítačů poměrně technicky zastaralých, kdy se téměř nefunkční jeví počítač pro informaci a výpůjční protokol v šatně a bude nutné jej vyměnit v průběhu roku 2013.

Vedoucí oddělení se v prosinci účastnila konference Knihovny, archivy a muzea v digitálním světě.

Negativním jevem v provozu oddělení se (mimo nepropojenosti zabezpečovací brány s dveřmi do prostor knihovny) jeví především stále více patrný nedostatek skladových

prostor určených pro uložení časopisů a knih. Dochází k situaci, kdy ústřední knihovna nemůže přijímat větší objemy darů, neboť je nemá kam uložit a musí je odmítat. Situaci neřeší ani vyřazování zastaralého a opotřebovaného fondu (2. 014 knihovních jednotek), které proporcionálně sotva pokryje roční přírůstek nových knih z nákupů, grantů a darů. Bude proto nezbytně nutné hledat detašovaná úložiště pro možnost rozšiřování knihovního fondu ústřední knihovny.

Pozitivně lze hodnotit skutečnost, že pracovní tým oddělení dokáže i v krizových situacích (např. dlouhodobá onemocnění) zajistit fungování dvousměnného provozu oddělení.

Zpracovala Mgr. Zdeňka Žvaková

Oddělení výpůjčních služeb

Výpůjční služby

Služby výpůjčního protokolu a informační služby zajišťují pracovníci ve dvousměnném provozu (Po-Čt 8.00-22.00, Pá 8.00-19.00, So 9.00-16.00).

Během roku 2012 si uživatelé knihovny vypůjčili 86.689 absenčních výpůjček a pořídili 452.142 xerokopií a tisku. Bylo provedeno 13.573 nabití kreditů na IKarty v celkové částce 875.108,- Kč.

Mimo výpůjční protokol pracovníci založili do regálů 218.981 dokumentů (sledováno elektronicky).

Od 1.1.2012 se zvýšil poplatek za nedodržení výpůjční doby z 1 Kč na 2 Kč (za každý den / za knihovní jednotku).

V prosinci byl dán uživatelům do užívání nový „Knihovní řád“.

Od prosince byl navýšen počet výpůjček z 20 na 25 (učitelé, vědečtí pracovníci a účastníci doktorandského studia) a z 10 na 15 (studenti a zaměstnanci UP a FN).

Informační služby:

- Pracovníci zajišťovali knihovnické lekce spojené s prohlídkou knihovny pro odbornou i laickou veřejnost, ale převážně pro studenty prvních ročníků UP.
- Veškeré informace uživatelům byly poskytovány osobně, telefonicky nebo e-mailem.
- V průběhu roku pracovníci aktualizovali a tiskli informační letáky, které byly převedeny také do anglického jazyka.
- Vyučujícím, kteří si podali žádost na zakoupení dokumentů do Ústřední knihovny, bylo oznamováno dodání těchto dokumentů do studovny.

Další činnosti oddělení:

- Ve dnech 21.7. – 18.8. 2012 od 8.00 do 17.00 hod. zajistili pracovníci oddělení provoz pro „Letní školu slovanských studií“.
- V červenci proběhla revize časopisů v časopisecké studovně.
- V rámci „Dne kulturního dědictví“ byl zajištěn provoz v ústřední knihovně ve dnech 8.9.- 9.9.2012 od 9.00 do 16.00 hod.
- Provozování Facebooku Knihovny UP, autorské tvorbě příspěvků a propagaci se věnoval Jindřich Juráš ve spolupráci s Antonínem Pokorným.
- Ústřední knihovna uspořádala večerní čtení pro studenty a zaměstnance UP - v únoru 2012 na téma „Sci-fi“ a v dubnu 2012 na téma „Detektivky“. Organizátorem byl Jindřich Juráš ve spolupráci se Zuzanou Kelnarovou a Antonínem Pokorným.
- V červenci 2012 Jindřich Juráš ve spolupráci s Antonínem Pokorným pořádal přednášku pro pracovníky Knihovny UP na téma „Knihovna UP na Facebooku“.
- 29.2.2012 se 9 pracovníků zúčastnilo semináře „Komunikace v knihovnách“ pořádané Vědeckou knihovnou v Olomouci
- 14.-17.5.2012 Jaroslava Davidová absolvovala 4 denní kurz „Cesta za lepším rozhraním knihovnických služeb“, který pořádal PARTSIP.
- 20.-22.6.2012 Vladislava Szitaiová se zúčastnila „Národního semináře informačního vzdělávání“ pořádaného týmem centra NAKLIV
- 31.10.2012 Hana Balcárková, Jana Kovářová a Jaroslava Davidová absolvovaly seminář v Praze (ČVUT) pod názvem „E-čtečky, e-knihy, e-vydavatelství ve vysokých školách“
- 29.11.2012 Hana Balcárková a Jaroslava Davidová absolvovaly seminář v oblasti přístupu ke studentům se specifickými potřebami na UP v Olomouci, který se konal v aule PřF
- Anna Pajerská se zúčastnila školení pořádaného BIS KUP, které bylo zaměřeno na vyhledávání v databázích.
- 31.5.2012 „Citace z pohledu knihovníků“ seminář pořádaný v Brně absolvovala Anna Pajerská

Přehled založených dokumentů v ÚK v jednotlivých měsících 2012

(sledováno elektronicky)

	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listop.	prosin.	celkem
Pondělí	4418	5197	6083	5145	4371	2804	617	808	2612	6203	5932	2666	46856
Úterý	4986	5420	6354	5459	3123	2898	537	956	2476	6630	5887	2794	47520
Středa	3892	6129	6263	5578	4496	3255	335	1093	2645	6488	5777	2618	48569
Čtvrtek	3547	3813	6734	4277	5059	2759	232	792	2108	4067	6182	2296	41866
Pátek	2555	1891	3647	2278	2552	2622	92	985	944	2140	3414	1311	24431
Sobota	1093	947	1581	1126	1141	1122				827	1109	793	9739
Celkem	20491	23397	30662	23863	20742	15460	1813	4634	10785	26355	28301	12478	218981

Publikační činnost:

- Jindřich Juráš. Z Facebooku jsem tak trochu naměkko. *Inflow: information journal* [online]. 2012, roč. 5, č. 2 [cit. 2012-12-05]. Dostupný z: <<http://www.inflow.cz/z-facebooku-jsem-tak-trochu-namekko>>. ISSN 1802-9736.
- Jindřich Juráš. Timeline – co nového pod sluncem?. *Inflow: information journal* [online]. 2012, roč. 5, č. 4 [cit. 2012-12-05]. Dostupný z: <<http://www.inflow.cz/timeline-co-noveho-pod-sluncem>>. ISSN 1802-9736.
- Jindřich Juráš. Knihovníkem na Facebooku. *Knihovnický zpravodaj Vysočina* [online]. 2012, roč. 12, č. 3 [cit. 2012-12-05]. Dostupný z: <<http://kzv.kkvysociny.cz/default.aspx?id=1482>>. ISSN 1213-8231.
- Jindřich Juráš. S knihovnickými stripy až do Austrálie. *Čtenář: měsíčník pro knihovny*. 2012, roč. 64, č. 12, s. 448-451. Dostupné z: <<http://ctenar.svkkk.cz>>. ISSN 0011-2321.

Jindřich Juráš byl nominován na knihovnickou cenu MARK 2012 (SKIP). Cílem projektu bylo podpořit a ocenit mimořádné tvůrčí aktivity mladých pracovníků/pracovnic knihoven, případně studentů/studentek oboru ve věku do 35 let a ocenit jejich konkrétní mimořádný přínos oboru v kalendářním roce. <http://www.skipcr.cz/akce-a-projekty/knihovnicka-cena-souteze/soutez-mark-2012>

Personální změny:

V lednu odešla do důchodu paní Milena Grichová.

Studovna Pedagogické fakulty

Provoz ve studovně PdF zajišťovala 1 pracovnice a 1 brigádnice. Do konce dubna studovnu navštívilo 6.953 uživatelů. Od 2.5.2012 byla studovna uzavřena z důvodu rekonstrukce. Ivona Petrželová, pracovnice studovny PdF, přestoupila do oddělení výpůjčních služeb Ústřední knihovny UP.

Zpracovala Jaroslava Davidová

Oddělení bibliograficko-informačních služeb (BIS)

Elektronické informační zdroje (EIZ)

V lednu 2012 byl schválen projekt „NATURA: vědecké informační zdroje přírodních věd“, který podala UP v rámci OP VaVpI, Výzva 4.3 Vybavení odborných vědeckých a oborových knihoven na léta 2013–2019. V průběhu roku připravovalo oddělení bibliograficko-informačních služeb jeho realizaci.

Informace o nových elektronických zdrojích, případně o dočasných zkušebních přístupech do databází, byly rozesílány prostřednictvím elektronické konference info-up a e-Novinek. Byly rovněž uveřejňovány v aktualitách na webových stránkách KUP a UP a grafické upoutávky byly vyvěšeny na nástěnkách v prostorách KUP.

Portál EIZ (<http://ezdroje.upol.cz>) byl v průběhu celého roku aktualizován, aby poskytoval uživatelům KUP plnohodnotné informace o všech přístupech do elektronických informačních zdrojů na UP, o novinkách jednotlivých producentů, o změnách ve vyhledávacích prostředcích, o vzdělávacích akcích, které se týkaly EIZ i o zkušebních přístupech. Přístupy na portál EIZ byly sledovány pomocí Google Analytics. Viz obr.

Elektronische Zeitschriftenbibliothek (EZB)

Databáze EZB University Regensburg, se kterou UP spolupracuje, plní funkci A-Z časopisů pro UP, je tedy navigačním portálem UP pro vyhledávání plných textů časopisů (viz <http://rzblx1.uni-regensburg.de/ezeit/fl.phtml?bibid=UPOL&colors=7&lang=en>).

Pracovnice odd. BIS tuto databázi v průběhu roku aktualizovaly dle změn v licencovaných plnotextových databázích, případně doplňovaly nové tituly časopisů, které EZB neobsahovala.

Vzdělávací aktivity

V rámci každosemestrálních vzdělávacích aktivit, které byly zaměřeny na vyhledávací rešeršních systémy, připravily pracovnice oddělení bibliograficko-informačních služeb 15 školení. Zúčastnilo se jich 242 účastníků. Jejich cílem bylo přiblížit především studentům možnosti získávání odborných informací v elektronické podobě.

Samostatně proběhl seminář „Web of Science“, který byl veden zástupkyní Thomson Reuters. Zúčastnilo se ho 19 zájemců z řad vyučujících, VUP i KUP.

Celkem se vzdělávacích akcí zúčastnilo 261 účastníků.

Pracovnice odd. BIS se zapojily do tvorby kurzů v projektu POMEZI (Podpora mezioborových studií a inovací studijních programů na Univerzitě Palackého v Olomouci (CZ.1.07/2.2.00/28.009).

V roce 2012 byl, stejně jako v minulých letech, velký zájem o poskytování individuálních konzultací na vyhledávání literatury v odborných databázích. Vzhledem k množství a rozmanitosti elektronických informačních zdrojů byly tyto konzultace pro mnohé studenty velkou pomocí při zpracování ročníkových, diplomových a dalších prací. Byly realizovány formou osobního rozhovoru nebo elektronickou poštou. Celkem bylo poskytnuto 193 konzultací.

Adresné informační služby a zpracovávání rešerší

Adresné informační služby byly určeny vyučujícím a doktorandům na základě jejich individuálních požadavků. Byly realizovány dvěma formami:

- formou SDI profilu (Selective Dissemination of Information) – uživatelé byly informováni o nových přírůstcích v KUP. Přestože automatizovaný knihovnický systém umožňuje nastavení SDI profilu samotným uživatelem, využívá tuto službu řada uživatelů. Celkem bylo rozesláno 2225 SDI profilů,
- formou E-Novinek – uživatelům byly emailem rozesílány informace o všech novinkách v elektronické formě (nákupu nových odborných databází, rozšíření a změnách ve stávajících databázích, zkušebních přístupech, nákupu elektronických knih, zpřístupnění nového vyhledávacího prostředí apod.), které se týkají oborového zaměření uživatelů. Celkem bylo v roce 2012 rozesláno 993 E-novinek.

Pro vyučující a doktorandy bylo zpracováváno 330 odborných rešerší. Vzhledem k narůstajícímu množství přístupů k odborným informacím, je pro zaneprázdněné odborníky časově náročné vyhledávání, a proto je tato služba stále žádána.

Propagační činnost

Informace o všech novinkách v oblasti elektronických informačních zdrojů jsou zveřejňovány na „Portálu EIZ UP“ (<http://ezdroje.upol.cz>), na Portálu UP a v Aktualitách na webové stránce UP.

Byly využívány i grafické upoutávky v prostorách Zbrojnice a vývěsní skříňce před jejím vchodem. Na podporu informovanosti byly pracovníky odd. BIS zpracovávány tištěné letáky nebo byly využívány propagační materiály poskytovatelů databází. Celkem bylo natištěno 1489 letáků formátu A4.

Meziknihovní výpůjční služba

Stejně jako v minulých letech byla meziknihovní výpůjční služba zajišťována prostřednictvím oddělení MVS ve Zbrojnici, které zpracovávalo požadavky všech fakult UP kromě LF. Knihovna Lékařské fakulty UP zajišťovala MVS pro své uživatele samostatně. Několik požadavků na MVS zajistila pro své uživatele i Knihovna FTK UP.

Vzhledem k složité legislativě v oblasti elektronického dodávání dokumentů v ČR, je tuzemská meziknihovní výpůjční služba zajišťována výhradně prostřednictvím běžné pošty.

Elektronické dodávání dokumentů ze zahraničí pokračovalo tak, jako v minulých letech. KUP spolupracovala s německou doručovací službou SUBITO, jejímž prostřednictvím bylo v roce 2011 získáno 62 časopiseckých článků.

Oddělení MVS v Ústřední knihovně zajistilo 277 požadavků z jiných knihoven, 2136 požadavků, které směřovaly na jiné knihovny a 651 požadavků na document delivery services (SUBITO).

Meziknihovní výpůjční služba v roce 2012 zajišťovaná KUP celkem:

Požadavky z jiných knihoven	659
Požadavky na jiné knihovny	2407
Document Delivery Services (DDS)	714

V roce 2012 asi pětinasobně vzrostly požadavky na DDS, kterou knihovna zajišťuje prostřednictvím služby SUBITO.

Zpracovala PhDr. Ludmila Slezáková

Oddělení automatizace

Pracovníci oddělení se věnovali veškeré rutinní činnosti, související s vývojem, údržbou a správou informačního systému KUP.

Další činnosti prováděné v roce 2012:

- Knihovnický systém ARL byl převeden na 64-bitovou platformu na dvou nových serverech a diskovém poli a po odstranění všech chyb a provozních problémů přešel do rutinního provozu
- Byl zakoupeny dva nové servery a další diskové pole pro převod veřejných služeb Knihovny UP z již zastaralého serveru publib.upol.cz
- Byl změněn způsob startu (bootování) stanic, sloužících pro přístup k veřejným službám Knihovny UP. Stanice se nyní nestarují z lokálních zařízení (disků), ale po síti ze serverů knihovny, což výrazně usnadnilo administraci celého systému a jeho škálovatelnost.
- Vzhledem k vývojovým změnám, které proběhly na CVT v systému STAG byl uveden do rutinního provozu nový mechanismus pro přenos kvalifikačních prací ze STAGu do ARL (viz výroční zpráva za rok 2011). S novými algoritmy byly současně odhaleny a podrobně zdokumentovány některé problémy s rigorózními pracemi uloženými v systému Stag. Popsané problémy byly předány k řešení kolegům na CVT.
- Ladění a customizace systému ARL, pravidelné konzultace a připomínkování systému u dodavatele (firma Cosmotron)
- Školení nových zaměstnanců knihovny na jednotlivé moduly systému ARL a průběžná školení všech zaměstnanců knihovny související jednak s výše uvedenými změnami, jednak s kontinuálním vývojem informačního systému.
- Průběžná oprava dat v systému ARL.

Zpracoval ing. Aleš Horák

Britské centrum

V roce 2012 Britské centrum vstoupilo do třetího desetiletí své existence. Prvních 10 let toto zařízení provozoval British Council. Od roku 2002 je Britské centrum součástí Knihovny UP, přičemž s British Council dále spolupracuje na bázi partnerství

Britské centrum se v roce 2012 ve své činnosti soustředilo na šest hlavních oblastí:

- **Knihovna a veškeré související služby**

Knihovní fond se rozrostl celkem o téměř 600 nových položek. Od nakladatelství zaměřených na literaturu ELT získáváme značné množství darů. Jedná se o nové tituly, které dostáváme v kompletních sadách hned poté, jakmile vyjdou. Knihovní fond se rozvíjí i díky finančnímu příspěvku British Council, který v roce 2012 činil 76.500 Kč. Knihovní fond je již tradičně velmi využíván, v roce 2012 se uskutečnilo celkem 56,000 výpůjček.

- **Jazykové projekty**

- 1) projekt INTEFTEK (OPVK)

Britské centrum je garantem klíčové aktivity KA3 projektu INTEFTEK, jejímž cílem je posílení jazykových kompetencí pracovníků FTK UP a Knihovny UP. V rámci projektu INTEFTEK byly pro neakademické pracovníky FTK UP a zaměstnance Knihovny UP otevřeny kurzy praktické angličtiny zaměřené na podporu jejich profesních dovedností a obecné komunikace s anglicky mluvící klientelou. Pilotní část výuky byla zahájena v září 2012 a skončila v prosinci 2012. V současné době se téměř 100 zaměstnanců UP v 15 skupinách na 5 úrovních pokročilosti dále zdokonaluje v angličtině prostřednictvím šedesátiminutových kurzů pořádaných jednou týdně v prostorách UP. Kurzy vedou kvalifikovaní lektori – absolventi KAA FF a KAJ PdF a praktické dovednosti zaměstnanců jsou průběžně testovány formou rozhovorů s rodilým mluvčím. V průběhu projektu bude pracovníkům nabídnuta možnost získat některý z mezinárodních jazykových certifikátů University of Cambridge dle jejich aktuálně dosažené jazykové úrovně.

- 2) jazykové kurzy DVPP

V roce 2012 BC získalo akreditaci MŠMT pro účely zákona č. 563/2004 Sb. k provádění a vydávání osvědčení o absolvování kurzů angličtiny pro pokročilé.

Obsah kurzů je založen na nejnovějších poznatcích z oblasti ELT, vychází z formátu jazykových zkoušek pořádaných University of Cambridge a zkušeností z dlouholeté úzké spolupráce s British Council.

Kurzy se konají ve čtyřech skupinách jednou týdně a vedou je zkušení a kvalifikovaní lektori.

- **Metodické semináře pro učitele angličtiny**

Novinky v oblasti ELTL nabízí Britské centrum nejen v knižní podobě, ale i formou metodických seminářů. V roce 2012 se uskutečnilo 10 seminářů ve spolupráci s British Council a s předními ELT nakladatelstvími.

- **Cambridgeské zkoušky**

V roce 2012 bylo zorganizováno celkem 7 typů Cambridgeských zkoušek. Ve spolupráci s British Council, PdF UP a FF UP se konala speciální školení a následné testování 20 examinátorů Cambridgeských zkoušek. Cambridgeské zkoušky se v Olomouci díky modernímu vybavení v Knihovně UP mohou konat nejen v klasické papírové verzi, ale i v počítačové podobě.

- **Kulturní a vzdělávací akce pro veřejnost**

V květnu jsme ve spolupráci s British Council pořádali přednášku prof. Martina Hilského Blázni a milenci a básníci, kterou navštívilo přes 200 zájemců o dobu a dílo Williama Shakespeara.

V průběhu celého roku se uskutečnilo celkem 85 vzdělávacích exkurzí pro více než 1300 studentů všech typů škol. Během každé exkurze návštěvníci dostanou detailní informace o UP, British Council, o mezinárodních zkouškách z angličtiny, různých formách studia cizího jazyka, mají možnost se seznámit s knihovním fondem, vyzkoušet si poslechový nebo rozřazovací test na PC.

- **Činnost čtenářské skupiny**

Již sedmým rokem pokračovala činnost čtenářské skupiny, která se věnuje monitorování a percepci aktuální britské beletrie. Skupina se schází přibližně jednou za měsíc, jejími členy jsou převážně vysokoškolští pedagogové - angličtináři. Čtenářská skupina je pro ně vítaná možnost, jak si rozšířit své znalosti současné britské beletrie, které pak dále předávají svým studentům.

Akce roku 2012:

- 105 účastníků projektu INTEFTEK
- 34 účastníků jazykových kurzů DVPP
- 85 řízených exkurzí
- 22 zkouškových dnů Cambridgeských zkoušek
- 10 metodických seminářů pro učitele angličtiny
- 9 večerů čtenářské skupiny
- 4 Cambridgeské zkoušky nanečisto
- 2 celodenní školení examinátorů Cambridgeských zkoušek
- Přednáška Prof. Martina Hilského (ve spolupráci s British Council)

Spolupráce

BC dlouhodobě spolupracuje s katedrami AJ na FF a PdF. V roce 2012 jsme zahájili spolupráci s FTK na projektu INTEFTEK (2012-2014).

Vzhledem k tomu, že angličtina je dnes hlavním nástrojem komunikace ve všech přírodovědných i společenských oborech, využívají služeb Britského centra nejen učitelé angličtiny, ale i další zaměstnanci UP z různých univerzitních pracovišť. Hlavním partnerem Britského centra je i nadále British Council, dalšími partnery jsou nakladatelství zaměřená na ELT literaturu, regionální vzdělávací instituce, jazykové agentury a ostatní britská centra v ČR.

Zpracoval Mgr. Martin Štěrba

Knihovna Cyrilometodějské teologické fakulty UP (K CMTF)

V K CMTF UP probíhaly tyto činnosti:

Do knihovního fondu K CMTF a kateder CMTF v roce 2012 přibyly 4 knihy zakoupené a zpracované v ústřední knihovně, 339 knih zakoupených přímo na katedrách a 935 darů zpracovaných v K CMTF (425 na katedry, 510 do knihovny) .

- Ve spolupráci s vedoucími kateder CMTF byl zajištěn nákup informačních dokumentů za obor teologie do ústřední knihovny.
- V roce 2012 byl vytvořen požadavek na objednání 75 titulů časopisů, dalších 37 titulů bylo získáno výměnou či darem.
- Byla prováděna průběžná redakce neúplných záznamů CMTF v AKS.
- V průběhu roku docházelo k převodům většího množství knih z katedrových knihoven do K CMTF, zejména z katedry církevních dějin.
- Byly vypracovány dvě náročné rešerše pro katedru systematické teologie (Mgr. Juráňová).

Zabezpečení knihovnicko-informačních služeb:

Týdenní otevírací doba knihovny je 36 hodin, v době konzultací studentů dálkového studia je otevřeno i v sobotu od 9.30 do 13.30 hodin.

Na začátku prvního semestru provedla vedoucí K CMTF 3x školení o Knihovně UP a vyhledávání v OPACU pro 40 studentů 1. ročníků. Rovněž byly uskutečněny 2 exkurze pro 20 účastníků.

Pracovníci K CMTF pomáhali studentům při práci se souborným katalogem, internetovém vyhledávání, práci s databázemi, při využívání kopírek TARAN v knihovně a počítačové učebně, kde také doplňovali papír.

Zájemcům z řad studentů v knihovně prodávali tituly z produkce CMTF UP.

Do nově získávaného fondu byly průběžně vlepovány zabezpečovací pásy pro magnetickou ochranu.

Pro Vědeckou knihovnu v Olomouci a Evangelickou teologickou fakultu UK v Praze byly aktualizovány požadované seznamy periodik.

Evidence periodik pro Národní knihovnu v Praze byla provedena on-line přes její webovou stránku. Tuto činnost zabezpečila vedoucí K CMTF.

Vedoucí knihovny CMTF je členkou Knihovní rady K CMTF.

Zabezpečení informačního systému knihovny:

V knihovně je k dispozici 15 počítačů.

Zpracovala Mgr. Hana Frycová

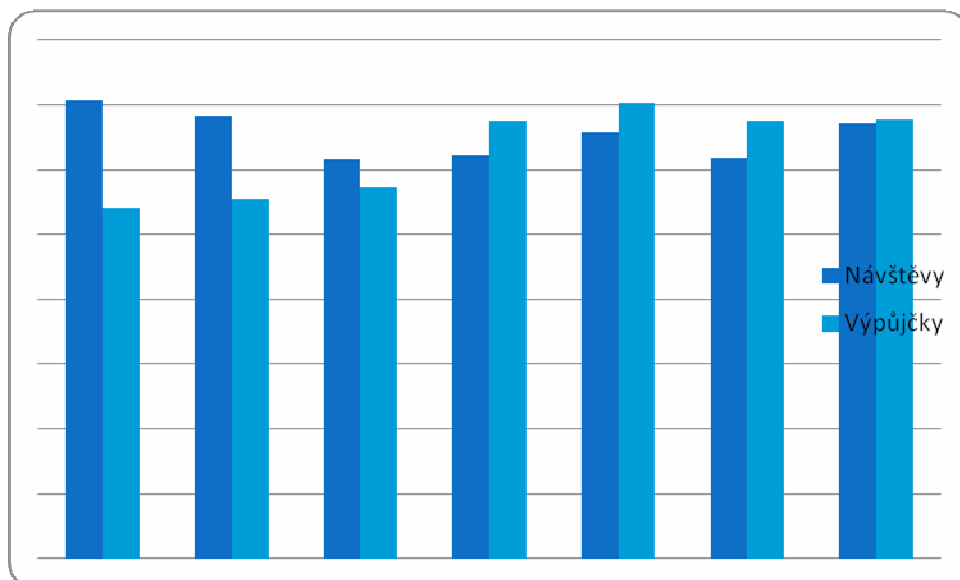
Knihovna Fakulty tělesné kultury (K FTK)

Rok 2012 znamená pro Knihovnu FTK nejen zajišťování běžných služeb, ale také úzkou spoluprací s fakultou při řešení projektu Internacionalizace Fakulty tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci, kde knihovna řeší 4. klíčovou aktivitu Zvyšování odborných kompetencí a gramotnosti v oblasti ICT u akademických a ostatních pracovníků.

Vzhledem ke zvýšenému nároku a zmenšení skladových prostor se knihovna dostává do prostorových problémů, které fakulta plánuje vyřešit v rámci stavby nových objektů v areálu FTK.

Výpůjční služby a informační služby

V průběhu roku 2012 navštívilo knihovnu 33 571 uživatelů, kteří si absenčně vypůjčili 33 889 dokumentů. Počet návštěv v tomto roce se po 4letém mírném propadu opět navýšil, navzdory stále častějšímu využívání vzdáleného přístupu do knihovny, které umožňuje prodlužování a rezervace. Studenti si v K FTK udělali 38747 xerokopií. Studenti mají také v knihovně k dispozici skener, který často využívají.

Studenti stále ve velké míře využívají prezenční vypůjčky kvalifikačních prací, ale vítají – především studenti kombinovaného studia – možnost přístupu do plného textu v elektronické podobě.

Stále preferujeme individuální práci se studenty u počítače – seznámení s vyhledáváním v knihovním katalogu, s databází kvalifikačních prací, seznámení s kontem čtenáře. Stále více dotazů se týká vyhledávání v elektronických informačních zdrojích.

Uživatelé mají k dispozici 54 studijních míst, 12 počítačů, 2 videa. V prostorách knihovny je k dispozici připojení prostřednictvím wifi. Na galerii dostali studenti k dispozici 2 sedací vaky se stolkem. Tato místa velice rádi využívají.

Doplňování knihovního fondu

Fond K FTK byl doplněn o 928 dokumentů. Náklady na nákup knih a časopisů dosáhly v roce 2012 výše cca. 872 000 Kč.

Knihovna nabízí 133 aktuálních titulů časopisů.

Z vybraných českých odborných časopisů a sborníků bylo do knihovního katalogu excerpováno 199 článků.

Další činnosti knihovny

- spolupráce s FTK na podání projektu Internacionalizace Fakulty tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci (viz výše)
- z důvodu opravy budovy kolejí byla knihovna nucena přestěhovat 2 sklady do náhradních prostor patřících FTK. V rámci této akce došlo k vyřazení části časopiseckého fondu a k přesunutí knih s lokací sklad zpět do knihovny
- před knihovnou je studentům k dispozici police, na kterou může kdokoliv odložit své nepotřebné knihy. Na polici upozorňuje výrazný poutač „Dej – ber knihu“
- proběhly 2 soutěže pro studenty v měsíci březnu, kdy tipovali nejčastěji půjčovaný titul a nejvyšší zaplacenou pokutu a byl vyhlášen student s nejvyšším počtem výpůjček
- pro návštěvníky Dne otevřených dveří, kdy měli návštěvníci vyhledat prostřednictvím katalogu zadanou knihu
- vytváření tematických nástěnek, které jsou často obměňovány (informace pro nové studenty, čtenářské konto, databáze, Den otevřených dveří, Mikulášské překvapení...)
- u kopírovacího stroje mají uživatelé k dispozici „knihu přání a stížností“
- na Mikuláše byli studenti obdarováni perníčkem
- pravidelně jsou zaměstnancům fakulty rozesílány měsíční přírůstky K FTK
- ve spolupráci s Alertinou icome Praha proběhlo školení na vyhledávání v databázích Leisuretourism.com a ProQuest.

Účast na seminářích a školeních

Knihovnice se zúčastnily školení pořádaného BIS KUP, které bylo zaměřeno na vyhledávání v databázích a školení databáze WoS

Pracovnice knihovny se účastní kurzu angličtiny v rámci projektu Internacionalizace Fakulty tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci

M. Sýkorová se zúčastnila Setkání správců OBD ve Špindlerově Mlýně

M. Sýkorová se zúčastnila Tradičního letního setkání správců OBD v Hradci Králové

V rámci projektu NAKLIV (Národní klastr informačního vzdělávání), pořádaných MU v Brně absolvovala A. Uvírová seminář a e-learning zaměřený na informační vzdělávání. Na základě absolvování řady seminářů získala kvalifikaci Knowledge Mentor - A. Uvírová absolvovala kurz Rozečti se! Zaměřený na techniku rychločtení

Knihovna Lékařské fakulty (K LF)

Situační zpráva

V souvislosti s dostavbou Teoretických během roku 2012 musely být organizačně i fyzicky zabezpečeny rozsáhlé přesuny vybavení knihovny i jejích fondů, a to nejprve do depozitního skladu na Lazcích, poté do provizorních místností v areálu Fakultní nemocnice Olomouc a konečně zpět do nově vybudovaných prostor. Naší snahou bylo v každé etapě zachovat alespoň základní služby čtenářům (výpůjčky v ARL, přístup k nejnovějším časopisům, elektronickou komunikaci včetně zasílání časopiseckých článků, meziknihovní služby, akvizici monografií z grantů, rešerše, bibliometrické analýzy), a rovněž další významné činnosti KLF, jako např. vzdělávání uživatelů, řešení projektů, účast na konferencích a publikování.

Vzdělávání uživatelů odborných informací

Počet uskutečněných akcí: 23

Počet účastníků: 382

V roce 2012 se vzhledem k dostavbě Teoretických ústavů LF UP v Olomouci jednalo v převážné míře o výuku, která je součástí pregraduálního resp. postgraduálního kurikula. Je zaměřena na úvodní seznámení studentů 1. ročníků s knihovnicko-informačními službami a na práci s odbornými informačními zdroji, ať již volně dostupnými nebo licencovanými. Ostatní školící akce byly z důvodu uzavření počítačových výukových prostor knihovny výrazně omezeny.

Jako kompenzaci této skutečnosti jsme se zaměřili na tvorbu nových a aktualizaci stávajících e-learningových kurzů a opor, jak vyplývá z následujícího přehledu:.

E-learningové opory pro pregraduální, postgraduální a celoživotní vzdělávání byly dostupné na webové stránce knihovny LF - rubrika *Vzdělávání*, na výukových portálech MEFANET (<http://mefanet.upol.cz>), QAKOM (<http://biomedicina.upol.cz/moodle>), POMEZÍ – EDIS (dosud v pracovní, nezveřejněné fázi) a Medvik (NLK Praha).

Pregraduální – součást kurikula

- Úvodní kurzy na začátku akademického roku o knihovnicko-informačním systému UP pro studenty 1. ročníku VŠEO, zubního lékařství a anglického programu.
- Internetové informační zdroje pro medicínu a zdrav. – povinně volitelný předmět LBF/VCA61.
- Medicína založená na důkazu – volitelný předmět DET/VC061 s nově vytvořenou e-learningovou oporou dostupnou na: <http://www.lf.upol.cz> – Knihovna – Vzdělávání.
- Kazuistika založená na důkazu ve výuce pediatrie - metodika vyhledávání informací pro přípravu studentských prezentací v rámci předmětu Pediatrie I. Aktualizace e-learningové opory 26.10.2012 dostupná na <http://mefanet.upol.cz>.
- Informační zdroje v chemických vědách: rešerše v oblasti biomedicíny - interaktivní seminář pro studenty organické chemie PŘF UP v Olomouci.

Doktorský studijní program – součást kurikula LF a FZV

- Kurz „Práce s literárními databázemi „ – interaktivní, pro posluchače LF UP v Olomouci, s aktualizovanou e-learningovou oporou dostupnou na: <http://biomedicina.upol.cz/moodle>
- Kurz „Prezentování a publikace výsledků“ – pro posluchače FZV UP v Olomouci.
- Kurz „Medicína založená na důkazu“ – interaktivní, pro posluchače LF UP, v Olomouci, s aktualizovanou e-learningovou oporou dostupnou na <http://mefanet.upol.cz>
- Kurz „Evidence based practice“ – pro posluchače FZV UP v Olomouci,
- 2. Vzdělávání uživatelů odborných informací,
- Pregraduální součást kurikula,
- 10-LBF/ZUB21 "Programové vybavení ordinace zubního lékaře" – interaktivní,
- výuka "Základní informační zdroje pro zubní lékařství".

Celoživotní vzdělávání knihovníků - spolupráce s Národní lékařskou knihovnou Praha

V rámci e-learningového kurzu „Knihovnicko-informační služby ve zdravotnictví“ vytvořila KLF na objednávku NLK Praha tutorovaný e-learningový kurz pro pokročilé na téma medicína založená na důkazu. Kurz proběhl v termínu 1.10. - 12.11.2012.

Podíl na řešení projektů

Knihovna LF byla zapojena do řešení 3 projektů a spolupracovala na přípravě jednoho nového.

- CZ.1.07/2.4.00/12.0050 „[Standardizace a sdílení vzdělávací platformy mezi lékařskými fakultami v rámci projektu MEFANET](#)“. Řešitel: Masarykova univerzita Brno.
- OPVK-CZ.1.07/2.2.00/15.0273 „E-learningová podpora výuky zdravotnické informatiky pro střední zdravotnický personál“. Řešitel: LF Univerzity Palackého v Olomouci.
- CZ.1.07/2.2.00/28.0091 „POMEZÍ“ - Podpora mezioborových studií a inovací studijních programů na Univerzitě Palackého v Olomouci. Řešitel: FZV UP v Olomouci
- Nový: OPVaVpI CZ.105/3.2.00/12.022 „MEDINFO“ - Informační zdroje pro medicínu a příbuzné obory. Řešitel: Masarykova univerzita Brno.

Vystoupení na zahraničních seminářích a konferencích

- Název akce: Seminář pro lékaře „Odborné informácie pre lekársku prax“, 28. 6. 2012, Národný ústav srdcových a cievnych chorôb. Bratislava, Slovenská republika.
Autoři: Potomková J. (Knihovna LF UP v Olomouci), Mihál V. (Dětská klinika LF UP v Olomouci)
Název přednášky: Databáze UpToDate & Current Opinion na Lékařské fakultě Univerzity Palackého v Olomouci (zvaná přednáška).

- Název akce: 13th EAHIL (European Association of Health Information and Libraries) Conference „Health Information without Frontiers“, 4. – 6. 7. 2012, Brusel, Belgie. Podrobnosti na <http://www.eahil2012.be/>
Autoři: Potomková J. (Knihovna LF UP v Olomouci), Mihál V. (Dětská klinika LF UP v Olomouci), Modrianský M. (Ústav lékařské chemie a biochemie LF UP v Olomouci) Řeháková B. (Centrum výpočetní techniky LF UP v Olomouci)
Název plakátového sdělení: Medical librarians as developers of courses in evidence based medicine.

Další aktivity v rámci konference: J. Potomková byla členkou mezinárodního programového výboru a řídila paralelní sekci B: Servicing our Users.

- Název akce: AMEE 2012, An International Association for Medical Education, 25. – 29. 8. 2012, Lyon, Francie. Podrobnosti na <http://www.amee.org/index.asp?pg=250>
Autoři: Mihál V. (Dětská klinika LF UP v Olomouci), Potomková J. (Knihovna LF UP v Olomouci), Langerová P. (Ústav farmakologie LF UP v Olomouci)
Název plakátového sdělení: Case-based approach to teaching evidence based skills in paediatrics.

Publikace

KLF se podílela na publikování 1 kapitoly v zahraniční monografii, 1 příspěvku ve sborníku a 1 konferenčního abstraktu.

- Potomkova J., Mihál V., Schwarz, D. Medical education for YouTube generation. In: E-Learning – Engineering, On-Job Training and Interactive Teaching. A. Silva et al. (eds.). InTech : Rijeka (Croatia), 2012, pp. 157-176. . ISBN 978-953-51-0283-0
- Mihál V., Potomková J., Zapletalová J., Šubová D. Innovation of undergraduate evidence-based paediatric curriculum: a case study. In: MEFANET report 05: Technology enhanced learning in medical education. D. Schwarz et al. (eds.). Masaryk University : Brno, 2012, pp. 38-42. ISBN 978-80-904731-3-3
- Mihál V., Potomkova J., Langerova P. Case- based approach to teaching evidence based skills in paediatrics. In: AMEE 2012 Conference Abstracts. Lyon, France, pp. 99-100.

J. Potomková byla členkou redakční rady časopisu Biomedical Papers, jehož impakt faktor v roce 2011 = 0.702.

Zpracovala Mgr. Jarmila Potomková, PhD.

Knihovna Přírodovědecké fakulty (K PřF)

Rok 2012 znamenal pro Knihovnu PřF zejména prohlubování spolupráce s fakultou a byly získány nemalé finanční prostředky od děkanátu PřF. Udály se také významné personální změny.

Největší investiční akcí bylo pořízení dvou skenerů pro formát A3 (po jednom do studovny na Envelopě a v Holici) a šesti počítačů (po třech do každé studovny). Došlo také k zakoupení čtyř nových křesel a celkem šesti sedacích vaků (dvou velkých a čtyř malých), které zpříjemňují studijní prostředí.

V srpnu po dlouhodobé pracovní neschopnosti odešla do invalidního důchodu paní Eva Kociánová, na její místo nastoupila Michaela Vepřeková. Vedoucí knihovny Marcela Všeticková se v říjnu odebrala na mateřskou dovolenou a byla nahrazena panem Jiřím Mazalem.

Problémovým bodem zůstává stále nedostatek místa. Budova na třídě Svobody musela být vyklizena a knihovna tak přišla i o tyto již nedostatečné skladovací prostory. Ve spolupráci s katedrami byl přesunutý fond protříděn, na 500 dokumentů bylo po stručné katalogizaci přesunuto na katedru geografie, několik titulů časopisů našlo své nové útočiště na katedrách fyziky. Zastaralé dokumenty a periodika, která jsou dnes již k dispozici on-line, byly vyřazeny. Pro zbylé dokumenty bylo nalezeno místo ve studovně na Envelopě zejména využitím skříněk původně určených pro studenty na odkládání oděvů.

Knihovnicko-informační služby

V studovně na Envelopě je k dispozici 87 studijních míst, ve studovně v Holici 32 studijních míst. Studovna na Envelopě má otevřeno 43 hodin týdně, studovna v Holici 40 hodin týdně. Realizováno bylo celkem 14279 absenčních výpůjček oproti 12046 v roce 2011, což znamená nárůst 19 %. Vzrostl i počet xerokopíí, z 80648 v roce 2011 na 84966, což tvoří zvýšení o 5 %. Velký podíl představuje možnost vytištění dokumentů z počítače.

Doplňování knihovního fondu

Přes Knihovnu PřF bylo pořízeno celkem 4596 knih v hodnotě 2843497 Kč, na něž byly peníze v převážné míře získány z grantů. Z nich se přímo v knihovně nachází 1041 knih v hodnotě 286094 Kč. I přes prohlubující se spolupráci některé katedry nejsou ochotny přispívat do fondu knihovny a přednostně doplňují své vlastní katedrové knihovny. Studenti mají také možnost oslovit knihovnu s požadavkem na koupi titulu, čehož bylo několikrát využito. Možnosti této volby jsou však omezené, knihovna má od fakulty na nákup k dispozici 25000 Kč. Za časopisy bylo vydáno celkem 618015 Kč.

Pokračuje retrokatalogizace dokumentů doposud nezapsaných v katalogu. Zaevidovány jsou již všechny monografie ve studovně na Envelopě a postupně probíhá i katalogizace časopisů.

Ve spolupráci s knihkupectvím Malé Centrum Brno proběhly dvě prodejní výstavy zahraniční literatury, v dubnu se výstava uskutečnila v Holici, v listopadu na Envelopě. O obě byl mezi vyučujícími velký zájem.

Vzdělávací aktivity

Vedoucí Knihovny PřF se podílí na výuce v oblasti elektronických informačních zdrojů dle požadavků vyučujících na Katedře organické chemie a Katedře geoinformatiky. Po celý rok jsou prováděna individuální školení dle požadavků uživatelů knihovny a jsou zprostředkovávány kurzy nabízené jednak firmami nabízejícími informační zdroje (např. EBSCO, Albertina Icome), jednak pořádané ve Zbrojnici. Knihovna také zajišťuje propagaci pořízených informačních zdrojů nejen mezi studenty, ale zejména mezi vyučujícími.

Zpracoval Mgr. Jiří Mazal

Knihovna Právnické fakulty (K PF)

Rok 2012 proběh ve standardním režimu. Z rozpočtu grantu „Právo moderně“ bylo financováno prodloužení provozní doby knihovny o 10,5 hod. týdně.

Doplňování knihovního fondu

Nákupem informačních dokumentů z rozpočtu knihovny ve výši 268.663 Kč bylo zaevidováno 397 svazků. Počet odebíraných periodik knihovny PF je 110 v celkové hodnotě 107.367,- Kč. Dále byly zaevidovány knihy z nákupů na katedrách, grantů a darů v celkové hodnotě 1.114.000 Kč a počtu 1.760 svazků, což prozatím nejvyšší roční nárůst přírůstků knihovny PF v její historii, celkem tedy 2.157 svazků. Mezi největší granty, které umožňují nákup informačních dokumentů, patří „POMEZÍ“ a „Právo moderně“.

Bylo zaevidováno 390 titulů bakalářských a diplomových prací.

Vzhledem k tomu, že se zvyšuje procento publikací, které jsou uloženy ve skladu, zvyšuje se i počet výpůjček, které je nutné obsloužit prostřednictvím skladu. Sklad knihovny zároveň přestává prostorově postačovat potřebám knihovny.

Další knihovnicko-informační služby

Za r. 2012 bylo vypůjčeno 15.227 absenčních a 2.500 prezenčních výpůjček (evidovaných u pultu). Ze skladby prezenčních výpůjček je zřejmé, že studenti začínají intenzivně využívat databázi kvalifikační prací. Počet výpůjček v papírové podobě se od roku 2009, kdy byl elektronický archív zpřístupněn, snížil postupně z cca 1700 výpůjček ročně, na 540, tedy o 2/3. Počet prezenčních výpůjček časopisů a knih má mírně rostoucí tendenci, což může být

způsobeno rostoucím množstvím této literatury a zvýšením počtu publikací, které se nacházejí ve skladech.

Kopírování a tisk umožňují 2 kopírky v prostorách knihovny. Počet kopií a tisků se vyšplhal na 117.368. Studenti by uvítali také možnost skenování, což je na přístrojích technicky možné, avšak smluvní firmy toto dosud nezajistily. Knihovna slouží také jako místo pro nabíjení kreditů ke kopírování a tisku. Z dlouhodobého hlediska se počet kopírování a tisku mírně snižuje.

Knihovna PF výběrově excerpuje některé odebírané časopisy, a to zejména produkce PF UP a významné právnické časopisy. Články jsou vybírány zejména podle autorů s afiliací PF UP a dle témat, která jsou využívána a požadována uživateli knihovny PF.

Knihovna PF nadále umožňuje přístup k právnickým databázím Beck-online, ASPI a Codexis a prostřednictvím e-zdrojů k dalším databázím dostupným na UP.

V květnu jsme získali dar z pozůstalosti advokáta JUDr. Františka Polanského od paní Zátopkové. Knižní dar je zpracováván do fondu Knihovny PF.

Školení

Tradiční školení probíhalo od října do prosince. V roce 2012 proběhlo 22 „úvodních školení“ s účastí 297 studentů.

Toto školení doplňuje předmět Kurz právnických dovedností na PF. Seznamuje studenty s fondem knihovny PF, katalogem knihovny a dalšími jejími službami. Část školení je věnována elektronickým informačním zdrojům zaměřeným především na „právo“.

Jiné akce s účastí

Ve dnech 26. a 27. září se v Aule Arnošta z Pardubic Univerzity Pardubice uskutečnila konference vysokoškolských knihovníků s názvem „Bibliotheca academica 2012, kterou navštívila Sylvie Sommerová.

Setkání knihovníků právnických fakult proběhlo v září na Právnické fakultě v Praze. Zúčastnila se jej Eva Riedingerová a Sylvie Sommerová

Sylvie Sommerová ukončila vysokoškolské vzdělání s titulem Mgr., Eva Riedingerová ukončila vysokoškolské vzdělání s titulem Bc.

V průběhu celého roku se zaměstnanci připojili k projektu Právo moderně. Knihovna od listopadu 2011 prodloužila provozní dobu v pondělí o 3 hodiny do 18 hod., úterý, středa, čtvrtek o 2,5 hod. do 20,30 hod. a v pátek o hodinu do 13 hod. Prodloužení provozní doby bude financováno z grantu do září r. 2014.

Zároveň je Sylvie Sommerová připojena k řešení projektu POMEZÍ.

Všichni zaměstnanci knihovny jsou účastníky projektu Inteftek, v rámci kterého mohou rozšiřovat znalosti anglického jazyka na své úrovni.

Zpracovala Mgr. Sylvie Sommerová

Statistika rozpočtů na monografie za léta 1995-2012

Rok	výdaje na monografie (Kč)	počet svazků	průměrná cena knihy
1995	72680	840	86,5
1996	127535	530	234,9
1997	63769	337	189,2
1998	149190	924	161,5
1999	200687	1046	191,9
2000	226685	787	288
2001	175067	563	310
2002	241626	861	280,6
2003	213283	325	656,3
2004	225072	449	501,3
2005	206627	445	464,3
2006	224594	400	561,5
2007	269376	499	539,8
2008	238082	472	504,4
2009	300 863	472	637,4
2010	314555	517	608,4
2011	(947691 včetně grantů)	(1598)	593
2012	268663 (1 382 663 vč. gr.)	397 (2157)	677,- (641,-)

Knihovna Fakulty zdravotnických věd (K FZV)

zajišťuje knihovnicko-informační služby jako součást integrovaného systému Knihovny Univerzity Palackého v Olomouci a splňuje veškeré legislativní, organizační a systémové podmínky legislativy.

Jednotlivé služby jsou právně ošetřeny vyhláškami, doporučeními, předpisy, normami, přičemž je vždy zohledněn účel knihovnicko-informační instituce.

Knihovna Fakulty zdravotnických věd náleží k různým Národním registrům informačních institucí. Národní registry jsou součástí Mezinárodních registrů.

Jedním z typů Národního registru je sigla, identifikační značka informační instituce / knihovny. Sigla je legislativně velmi důležitá pro spolupráci mezi knihovnami v ČR i ve světě. Sigly přiděluje Národní knihovna ČR v Praze. Sigla zaručuje jednotlivým knihovnám veřejným, vysokoškolským a jiným, koordinovanou spolupráci a záštitu Národní knihovny v Praze jako hlavní knihovny v ČR. Knihovna FZV má přidělenou siglu OLD015.

Fakultní knihovna slouží stejně jako vysoce profilovaná odborná informační střediska, která se maximálně přizpůsobují potřebám své fakulty, akademickým pracovníkům, studentům a zaměstnancům. Každá fakulta má svoje specifika, která z knihovnicko-informačního hlediska řeší fakultní knihovna.

Knihovna FZV akceptuje priority Fakulty zdravotnických věd, kterými jsou zejména elektronické informační zdroje (EIZ), schopnost učitelů i studentů samostatně provést základní vyhledávání a dále zajišťovat v maximální možné míře přístupy do online fulltextů odborných vědeckých dokumentů.

Preferovaná je také podpora publikační činnosti akademické obce FZV.

Akvizice

probíhá standardně prostřednictvím Odd. doplňování fondu (ODF) Knihovny UP. Počet přírůstků knihovních jednotek stoupl v r. 2012 z 3.221 na 3.791 zakoupených titulů. Většina titulů byla pořízena z finančních prostředků projektů Fakulty zdravotnických věd. Byla doplněna zejména literatura pro obor fyzioterapie a ošetrovatelství.

V průběhu r. 2012 stoupl počet **výpůjček:**

- abseční výpůjčky 8.564 (oproti r. 2011 – 5.914 výpůjček)
- prezenční výpůjčky 5.744 (oproti r. 2011 – 2.820 výpůjček)

Od r. 2009 lze konstatovat stálý nárůst výpůjčních služeb, což je podmíněno i stálým doplňováním knihovního fondu.

Návštěvnost

vzrostla spolu s požadavky na knihovnické a informační služby. Týdenní počet otevíracích hodin činí 40,5. V r. 2012 je zapsaných 2.072 uživatelů a návštěvníků Knihovny FZV.

Po celý rok 2012 probíhala praktická školení a cvičení ve vyhledávání v EIZ UP a následné konzultace. V prostorách Knihovny FZV proběhlo 263 školení vyhledávání v elektronických informačních zdrojích (EIZ) pro studenty FZV. Školení probíhá formou praktického cvičení na studentských PC. Školení trvá průměrně 2 x 60 min., často více. Podle Knihovního řádu a jako součást Knihovny UP má Knihovna FZV na starost každého uživatele, který přijde do fakultní knihovny. Školících akcí je tedy celkem 489. V r. 2012 je ved. KFZV jedním z řešitelů vytváření e-learningových programů v rámci projektu POMEZÍ.

Nelékařské zdravotnické obory nejsou celosvětově dostatečně publikačně pokryté. Elektronické informační zdroje (EIZ) jsou důležitý a nezbytný zdroj získání studijních podkladů. Fakulta zdravotnických věd klade velký důraz na získávání literatury z fulltextových EIZ UP při psaní závěrečných prací. Na základě vyhledávání požádalo o ověření dostupnosti fulltextů 241 studentů. Jde o ověření dostupnosti a případné stažení z přístupů, které nejsou součástí Portálu EIZ Knihovny UP.

Služeb odd. MVS využila Knihovna FZV v 57 případech.

Knihovna vytváří 1 (jednu) bibliografickou databázi „Edukačních prací“ studentů FZV, které jí byly svěřeny k evidenci a výpůjčce. Školská díla nejsou evidována v systému ARL. Jsou půjčovány pouze prezenčně. Edukační práce mají trojrozměrný formát.

Technické zabezpečení

KFZV má k dispozici 3 studentská PC a 1 (jedno) nízkokapacitní multifunkční zařízení pro pořizování kopií a tisku. Není na něm snímač čipových karet, studenti platí hotově. Studenti mají v prostorách Teoretických ústavů Lékařské fakulty UP (TÚ LF UP) k dispozici 2 (dvě) multifunkční zařízení na ČB kopie a tisk, 1 (jedno) zařízení na barevné kopie a tisk. Zařízení jsou majetkem Knihovny UP, mohou je využívat všichni studenti UP. K použití je potřeba nabití kreditem přes speciální zařízení pro nabíjení karet. Možnost nabíjet čipové karty mají studenti přímo na TÚ LF UP.

Na všechny knihovnicko-informační služby je zaznamenán stálý nárůst požadavků akademických pracovníků, vyučujících a studentů. Kapacita prostor fakultní knihovny není optimální, knihovna má permanentní nedostatek místa pro studenty, uživatele, knihovní fond i agendu.

Zpracovala PhDr. Irena Daubnerová

Členství KUP v profesních organizacích

- AKVŠ (Asociace knihoven vysokých škol) – asociace sdružuje 26 veřejných vysokých škol, jejím úkolem je hájit jejich zájmy a vytvářet základnu při spolupráci.
- LIBER (Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche) - sídlí v holandském Haagu, sdružuje více než 420 knihoven z více než 40 zemí. Hlavním cílem LIBER je reprezentovat zájmy evropských vědeckých knihoven, jejich univerzit a jejich vědců.
- SKIP - Svaz knihovníků a informačních pracovníků České republiky, je dobrovolnou profesní a stavovskou organizací knihovníků a informačních pracovníků. Posláním SKIP je usilovat o soustavné zvyšování úrovně knihovnické a informační práce a s tím spojené prestiže oboru.